

VICENÇ PAGÈS JORDÀ

EL MÓN D'HORACI

Empúries narrativa

Vicenç Pagès Jordà

El món d'Horaci

Epíleg de l'autor
i colofó d'Enric Sullà

Empúries
Barcelona

L'elaboració d'aquesta obra va obtenir un ajut
de la Institució de les Lletres Catalanes per a la creació
d'obres literàries l'any 1991.

Primera edició: novembre del 1995
Segona edició: octubre del 2016

© Vicenç Pagès Jordà, 2016
© del colofó: Enric Sullà, 2016

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Editorial Empúries
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Víctor Igual, s.l.
Impressió: Liberduplex
DIPÒSIT LEGAL: B. 14.843-2016
ISBN: 978-84-16367-74-0

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol
forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes
per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos
Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar
o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com;
91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

Sumari

EL MÓN D'HORACI	9
VINT-I-UN ANYS DESPRÉS	
Epíleg de Vicenç Pagès Jordà	389
UN LECTOR OPINA	
Colofó d'Enric Sullà	399

Índex¹³⁶

<i>Pròleg inevitable</i>	9
------------------------------------	---

ELS ARXIUS DE LÍZIA

1989

1989HA1 (Habitació interior 1)	33
BIQUIBER	49
COSYMB	55

1990

1990SAL (Sala d'estar)	69
HELGAHOR	95
HORAHHEL	103

1991

1991HA2 (Habitació interior 2)	117
XERRIMAX	131

136. Les parts escrites en lletra cursiva no són obra de Lízia. En el pròleg i l'apèndix hi expresso l'estat actual de les meves indagacions sobre els arxius, i també els meus dubtes. El pla de Vil·la Barrochio és una aproximació de Montse Teixidor.

ÍNDEX

BLOCHOR1	135
1992	
1992CUI (Cuina)	159
DLF1	175
CARTXEMA	199
DLF2	203
SVETMAX.....	215
DLF3	239
FITXES1	249
DLF4	257
BLOCHOR2	271
1993	
1993JAR (Jardí).....	279
DLF5, DLF6, DLF7, DLF8	299
OSWALDLF	301
PARAURC.....	307
BLOCHOR3	321
FITXES2	329
VARVABER.....	335
MAURIHOR	351
BLOCHOR4	361
ULTIM	365
CLOENDA	371
<i>Apèndix</i>	375
<i>Annex: Pla de Villa Barrochio</i>	383
<i>Vint-i-un anys després (epíleg)</i>	389
<i>Un lector opina (colofó)</i> , per Enric Sullà.....	399

[Habitació interior 1]

—Què trobes, Max, ens hem deixat algun preparatiu o ja ens hi podem posar?

—Posem's-hi, que tot està per fer.

En Max remena una galleda blava amb un cullerot de sopa mentre manté la mirada fixa en la paret, i potser a causa d'aquesta concentració la pintura blanca que conté la galleda li dibuixa un esquitxet de la mida d'una escopinada al davantal de plàstic brillant mig esparracat on s'hi pot llegir *La reina de la cuina*, en vermell sobre blanc. L'altre noi, que tira a obès, estudia la millor manera d'acoblar un corró de pintor tipus plomall de sis-cents² a un mànec d'Escombra Màgica anunciada a la televisió. Deixa el corró a terra i es dirigeix a un racó de l'habitació on reposen les restes d'un diari i una capsa de sabates. Obre la capsa, en treu una tira de persiana i mira de lligar-la al mànec de l'escombra.

Per un moment, el cullerot d'en Max és una espàtula veloç en mans d'un bärman del Copacabana, i la marca de pintura Titanlux sona com el nom d'un combinat refrescant i

2. Probablement Lísia es refereix al pal recobert d'un material semblant al pèl de camell, sovint de color groc canari, que solia acompanyar el Seat 600, i que guardava certa semblança amb els corrons utilitzats per pintar parets.

potser afrodisíac, però l'olor del color Ivori Extra no recorda precisament el piperment i la feina no pot esperar, o sigui que en Max encén un chester i fa dos passos enrere per agafar perspectiva. Davant la paret de color de gos com fuig, el perfil borriçolat del cap d'en Max, amb el cigarret penjant i el llapis darrere l'orella, podria equivaldre a una icona que simbolitzés el control tècnic. Després s'entrebanca amb el corró, el cull de terra i se'l mira uns instants abans de dir:

—A l'atac.

—Què? —fa l'altre, que també duu un llapis darrere l'orella.

—Aquests dos panys de paret són meus i aquests teus. L'últim que acabi paga una ronda a Cal Cul que Camina.

—Entesos.

Mentre el noi que tira a obès no acaba de culminar l'acoblament del mànec d'escombra i el corró, en Max ataca un dels seus panys de paret. Heus aquí una, dues, tres vigoroses passades verticals fins que el corró xoca amb una alcaiata clavada a l'alçada dels ulls. Stop. En Max s'acosta a la capsa de sabates, en treu unes estenalles i prova d'arrencar l'alcaiata amb les cames separades, els peus fixats a terra i el canell en rotació. Esbufega i amb una mà s'agafa l'altra per fer més força. Quan finalment l'alcaiata surt, amb el tac inclòs, a la paret hi queda un forat de la mida d'un dit. En Max va per tornar les estenalles a la capsa de sabates, però descobreix un altre clau, una mica més avall, i repeteix l'operació, aquesta vegada amb més prestesa. Quan ha acabat, pel segon forat diríeu que hi passen ben bé dos dits.

—Horaci...

—Què?

—Em sembla que no anem pas bé.

—Com és? —l'Horaci aixeca els ulls del mànec de l'escombra sense deixar de cargolar-hi la tira de persiana.

—Quan treus els claus hi queden uns forats horrouxous. Hi hem de posar pasta o massilla perquè queda fet una cala.

—Doncs posa-n'hi.

—És que s'ha d'anar a lligar a ca l'Esparza.

—Vés-hi.

—Ho hem de fer a la sort.

—Mira, nano, aquesta paret te l'has triada tu, i si t'hi haguessis fixat més hauries vist que era l'única amb claus, o sigui que si vols massilla ja tardes.

Els ulls d'en Max brillen quan escanegen l'habitació comprovant el que ha dit l'Horaci abans de descordar-se el davantal i tornar a dirigir-se a la capsa de sabates. En treu una bossa de plàstic transparent amb monedes, se'n fica unes quantes a la butxaca i surt de l'habitació. Finalment, l'Horaci encerta a acoblar el corró i el mànec, aconseguint un *corróman* amb el qual arriba sense esforç al sostre. Recull de terra una bata de metge, se la posa i suca bavallosament i dificultosa el corróman a la galleda. L'escorre una mica i fa tres o quatre passades des de l'angle del sostre fins arran de sòcol. Després observa la paret, hi recolza el corróman, agafa una de les pàgines de diari que cobreixen el terra i amb el llapis que s'ha tret de sobre l'orella es capfica en els mots encreuats.

La pell de l'Horaci brilla sota la minsa claror de la bombeta que penja del sostre. A la cara, perlada de suor, es destaquen clapes de pèls marronosos a les galtes i la barbata. Els ulls, petits i arrodonits, circulen àvidament d'una definició a l'altra, i els dits, un xic inflats, mouen el llapis amb vivacitat mentre pels llavis entreoberts s'hi escola un xiuxiueig que recorda el rés d'un nen amb més memòria que fe.

Al cap d'una estona se sent la porta del carrer. L'Horaci deixa el full de diari, agafa el corróman i el manté tal com els manaiés subjecten la llança mentre amb l'altra mà es tira endarrere els cabells escassos, que en cap moment li havien tapat els ulls. En Max entra amb un paquetet blanc i un got de plàstic, diu «ei» —l'altre engipona una salutació gutural—,

es buida les butxaques de monedes, les fica a la bossa de plàstic que hi ha a la capsa, es posa el davantal que l'acredita com a reina de la cuina i torna a sortir, sempre amb el paquetet i el got de plàstic a la mà.

—No fotis merder al babs —crida l'Horaci—. Hi ha una aixeta al jardinet.

En Max torna amb la barreja de massilla a dins del got i comença a tapar els forats de la paret amb un ganivet de punta rodona. Mentrestant, l'Horaci fa un parell de passades amb el corróman sense acabar d'arribar a baix de tot de la paret. En Max agafa el seu corró, el suca amb penes i treballs a la galleda, l'escorre i el passa per la paret amb energia.

—A veure si la setmana que ve lliguem una ràdio rocanrol o així.

—Sí. Avui vindran les mosses i no tenim res.

Durant uns minuts pinten en silenci sota la llum de la bombeta. Els corróns fan una fressa viva i llefiscosa, com una batalla de llimacs o un ramat de dromedaris arrossegant-se per un pantà. El terra és una estesa de pàgines de diari, que protesten com peixos trepitjats quan les vambes dels pintors els esqueixen sense adonar-se'n. A dos metres d'alçada, en una de les parets, una pàgina de necrològiques de *La Vanguardia* a penes deixa passar la llum difusa d'una finestra interior.

En Max, agenollat, plega de pintar.

—Merda.

—Què tens, ara.

—Ens hem descuidat la cinta.

—Quina cinta?

—Hem de col·locar cinta aïllant o així sobre el sòcol i el marc de la porta i la finestra perquè no s'embrutin. Ara me n'he recordat de quan vam pintar la botiga de casa. És un moment, i en canvi si els taquem i els hem de netejar ens hi hinyarem com merles. —Mirant a terra, afegeix:— Et toca a tu, sortir.

—Molt bé, fem-ho a la sort.

—Ni sorts ni hòsties. Abans hi he anat jo, a ca l'Esparza, i ara hi vas tu i prou d'esloves.

—Abans era el teu problema, o sigui que ara ho fem a la sort.

En Max se'n va cap a la bossa de plàstic i en treu una moneda.

—Borbó o escut?

—Escut.

La moneda descriu una paràbola i cau damunt una pàgina d'anuncis breus. L'Horaci agafa la bossa dels diners i se'n va. Quan és fora, en Max encén un chester i s'asseu a terra a la manera dels bramans.

(Ell encara no ho sap, però precisament en aquest mateix lloc hi aniran a parar el tresillo i la tauleta florejats i touets-touets amb llum que fa joc que descobrirà un vespre en Berto, tornant d'Introducció als Estudis Literaris, al vestíbul d'un edifici Núñez & Navarro, amb porter sibemoll inclòs, i que comentarà com de passada al sopar de torrades amb foie-mina i xibeca. Comentari que en Max agafarà al vol, potser recordant la fredor i l'escàs confort del terra de diaris d'avui, i que traduirà en proposta de comando rapinyaire nocturn, ràpidament assumida per l'Horaci davant l'estupefacció d'en Berto, que a l'últim també s'hi apuntarà, potser a causa de la presència de la Xerri en el sopar, estimuladora inconscient de l'emulació i l'esportivitat en els inquilins de Vil·la Barrochio,³ potser per la contribució de la casa Damm a l'optimisme vespral. I així és que un dia, després d'un estudi acurat del terri-

3. *barrochio*: paraula que no existeix en cap llengua. Les més semblants són les italianes *barroccio* i *baroccio*, antic cotxe lleuger sense portes ni coberta (en català, «birlotxo»). El mot equivalent en italià a «barroc» és *barocco*. *Barrochio* sembla un híbrid format pel català antic «barroch» i la terminació italiana *-io*. En aquest cas, el dígraf *ch* s'hauria de pronunciar com una *k*.

tori i dels hàbits del porter sibemoll, hi aniran tots tres, en Max, en Berto i l'Horaci, equipats amb vambes de bàsquet, texans, gorres skate, ulleres de sol i, detall importantíssim, bates blanques agafades en préstec tàctic per l'Ymbert del laboratori, amb el logotip de la universitat brodat a la butxaca dels bolígrafs, i s'encaminaran amb tota la naturalitat que seran capaços de simular a l'edifici Núñez & Navarro, on faran veure que esperen que els obrin davant l'interfon justament quan estigui a punt d'entrar el mostatxut que arriba cada dia dotze minuts després que surti el sibemoll, i s'hi esquitllaran tot darrere discutint amb riquesa de gestos i imprecacions els termes del conveni del personal d'administració i serveis. Un cop al vestíbul, procediran a arreplegar el tresillo, la taula i el llum que fa joc —el botí previst—, més una estora diguem-ne abbàsida que sempre pot fer servei, i ho baixaran tot plegat pels escalons imitació Carrara, i els costarà déu i ajuda no entrebancar-se a causa de les ulleres de sol i de l'angle mort que deixen les llargues viseres skate, i s'entretindran uns minuts preciosos a la porta de sortida perquè el sofà no hi voldrà passar, i tindran sort d'una veïna que arribarà en aquell moment de passejar el gos petaner i que els ajudarà a obrir l'altre batent, i els preguntarà on s'ho enduen, i ells respondran que el senyor Núñez té un pacte filantròpic amb la Generalitat, i que quan ha de renovar el mobiliari d'un dels seus edificis la promotora cedeix gratuïtament l'antic a la universitat, i que bona persona i visca el Barça. La veïna es posarà molt contenta perquè fa deu anys que hi viu i ja estava una mica cansada de veure sempre el mateix tresillo, i a més el teixit és un niu de pols, com li diu sempre a la jove, a part que les tiges ocre no combinen gens amb les flors fúcsia, i ells es queixaran de l'horari de treball mentre trauran pit per mostrar el logo brodat a la butxaca de les bates, i de dia la universitat és plena d'estudiants i els trasllats s'han de fer al vespre, i ella els mirarà encuriosida les ulleres de sol i els dirà

que els troba molt joves per ser bidells o el que siguin, però ells ja se n'aniran a passes curtes, en Max i l'Horaci —els més alts— amb el sofà i el llum ajagut entre els coixins i el cable amb l'endoll arrossegant, i en Berto amb la butaca i l'estora abbàsida al cim, amb les gorres ben acalades, en direcció contrària a Vil·la Barrochio perquè el pla previ així ho establirà i a tots els semblarà molt raonable fer marrada. De manera que arribaran a casa una mica escagarrinats, a més de suats, i qualsevol els podria haver vist perquè no són pas tan lluny de l'edifici Núñez & Navarro, i s'estaran un dia sense sortir de casa, sense anar a classe ni a comprar ni res, comentant la jugada, subsistint a base de llet amb galletes i una mica de pa bimbo, i truites i ous ferrats, que d'ous sí que en tindran una dotzena, i si no els agafarà un còlic serà perquè la naturalesa és benèvola malgrat els clorofluorcarbonats.)

L'Horaci ja ha tornat amb la cinta aïllant de color carn, i entre tots dos ja n'han col·locat en els sòcols i en els marcs de portes i finestres. Han agafat un pinzell cada un de la capsa de sabates i ara van resseguint tota la vora de la cinta. En Max plega i s'ho estudia amb els braços plegats i el cap una mica de gairell, amb posat d'encarregat.

—Val més fer-ho amb pinzells abans, perquè així amb els corrons ja no caldrà arribar-hi.

Per sucar millor els corrons, decideixen agafar la pintura amb el cullerot i tirar-los al damunt, com si servissin arròs bullit sobre un braç amputat. En Max surt un moment, torna amb una cadira de balca,⁴ i s'hi enfila per enllestir els acabats

4. *balca*: nom que rep a l'Empordà, la Garrotxa i les Guillerries la bova, planta de la família de les tifàcies (*Typha latifolia*) amb les fulles de la qual es fabriquen seients de cadira (*Diccionari català-valencià-balear* d'Alcover Moll). La paraula *balca*, que no té res a veure amb els Balcans, torna a aparèixer als arxius 1991HA2 i ULTIM.

de la finestra i del dalt del marc de la porta. L'Horaci se'l mira agenollat perquè està passant el pinzell per la part inferior de la paret. S'aixeca i flexiona les cames entumides.

—Si en Berto és bo per venir a la festa, no veig per què no és bo per morir-se una mica aquí, pintant amb nosaltres.

—Tu i jo som vecs durs, i a més ja saps que en Berto prin-ga al banc tot el setembre.

—Els diumenges també?

—Quan hi ha moltes declaracions de renda, també.

—Sí, què t'hi jugues que ara mateix és a l'Almadrava? Jau i visualitza biquinis, tot el matí jaient i recreant-se, i nosaltres aquí suant la cansalada.

—Bah, només té una o dues tardes lliures al mes, i a més pinta fatal.

—No sé com pots confiar en un paio que es passa la vida escoltant cançons de Leonard Cohen.⁵ Aviat arribaran la Xerri i la Curri i les altres i ens trobaran a mig fer.

—No t'hi amoïnis i vés pintant.

(A l'anunci, dues noies d'uns vint anys, una de rossa amb samarreta vermella, i l'altra morena amb samarreta groga, cantaven mentre pintaven tot un apartament, incloent-hi sostres, portes i finestres, sense cap esforç visible. En una sèrie ràpida de plans curts, ultimaven tots els detalls sense esquit-xar-se en absolut i somrient amb unes dents blanques i rectes, i al final arribaven dos maromos amb camises llises i no se'n sabien avenir que ja estigués tot pintat, i tots plegats s'abraçaven i reien. A l'últim un dels maromos treia una ampolla de xampany de no se sap on, però se li'n vessava una mica en una cadira que les noies havien pintat de coloraines. Cap problema, la pintura ja s'havia assecat, una mà femenina hi passava una baieta i tots tornaven a riure. Imatge fixa de dos pots de pintura blanc Ivori Extra. Fi de l'anunci.)

5. Vegeu, més endavant, els arxius OSWALDLF i, sobretot, VARVABER.

L'Horaci fa saltironets damunt la cadira i per uns moments deixa anar uns «iepa» mig festius mig alarmants mentre pinta la tapa de la caixa de llum. En Max, absort en la seva feina, no s'immuta. Els llargs cabells negres li cauen damunt la barba de tres dies, que emmarca unes faccions enèrgiques, la mena de rostre que atrau les adolescents que busquen el nen i l'home en un sol cos. Sota la boca grossa, el clotet de la picardia corona un rostre que seria equilibrat si no fos pels forats del nas un xic massa badats.

Quan els dos nois intercanvien corró i corróman, l'Horaci efectua un moviment circular, a l'estil katana, i trenca la bombeta.

Semifoscor.

—Hòstia, Horaci, sembles betzumni.

—Ho sento, no ho he fet pas expressament.

—I ara què?

—Doncs ara, en comptes de treure la bombeta i cargo-lar-ne una altra com dos tarats, fem cas de l'advertència del Gran Manitú que s'ha manifestat via corróman i pleguem tan bon punt s'acabi la llum natural. A més, hem d'estar a punt per quan arribin la Xerri i les altres.

—Dubto que puguem acabar el sostre.

—El Gran Manitú ha parlat.

—Accepto perquè tinc la mà cansada, però a la pròxima et tiro al pou.⁶

En Max s'enfila a la cadira i retira la pàgina de diari que tapava la finestra interior. Sota la llum del capvespre proce-

6. El lector farà bé de recordar aquesta primera referència a un element que resultarà clau en el desenvolupament de la trama. La funció principal d'aquest capítol no és només la de servir d'introducció a les relacions entre Max, Berto i Horaci, sinó també presentar de manera subrep-tícia el pou. De fet, el pou apareix en cadascun dels cinc arxius encapçalats per la xifra de l'any, que en la meua proposta d'ordenació formen l'esquelet de la novel·la.

dent de l'habitació del costat apareixen tot de partícules de pols en suspensió. En la penombra torna el soroll de la batalla de corrons-llimacs entre mirades de reüll cap a la finestra: sembla que li requi negar-los del tot la llum. En Max manobra amb cops de canell cada cop menys imprecisos mentre el braç amputat recobert de pell de dromedari sembla haver adquirit mobilitat pròpia. La coordinació entre la conquesta dels darrers reductes de color de gos com fuig, als angles superiors de l'habitació, i la resistència dels últims retalls de claror crepuscular és remarcable. Arriba un moment en què la visibilitat és nul·la, encara que, per inèrcia, ells continuen treballant. La cosa aniria bé si no fos que la pudor de pintura supera amb escreix els límits de la tolerància humana. L'Horaci enllesteix un angle mort que ja estava pintat i surt de l'habitació estossegant, seguit de prop per un Max visiblement pàl·lid.

(Potser si l'Horaci hagués sabut que durant anys aquest racó estaria tapat per una enorme calaixera de conglomerat recobert de fòrmica blanca no s'hi hauria mirat tant. És clar que ell no podia saber que, dos mesos després de sostreure el tresillo Núñez & Navarro, l'Ymbert tindrà la pensada d'anar de safari pels megacontenidors trapezoidals del barri, amb bons resultats tant de botí com d'experiència vital. La proposta es concretarà després d'observar com el mateix dia de cada mes les voreres i alguns megacontenidors s'emplenen per art d'encanteri de tota mena de trastos vells i andròmines de cert embalum: mobles, electrodomèstics, joguets, fustes, ferros i altres suculències que resulten útils, tot i el mal estat de conservació, en una vil·la semibuida i amb inquilins de rendes limitades. D'aquí provindrà, probablement, l'ínclita figura de Mr. G, recollida caritativament per l'Horaci, a qui Mr. G restarà, suposem, agraït de tot cor. L'Ymbert desestimarà amb vehemència la utilització de les bates del laboratori en el safari —malgrat els precés de l'Horaci—, tant per la

dificultat i el risc d'un segon préstec com per la nul·la operativitat que podrien tenir en l'operació. Les ulleres negres no tindran partidaris, ja que l'operació serà nocturna, però en canvi tots quatre coincidiran que les gorres skate els atorgaran una aparença més uniformada i warrior i, per tant, més dissuasòria davant possibles rivals. L'Ymbert apuntarà l'existència de màfies organitzades de drapaires, quincallaires i revedors que els podrien fer la guitza, però la resta considerarà el perill reduït atès el nombre superior d'expedicionaris —algú haurà informat que els mafiosos solen actuar en parelles—. El primer megacontenedor trapezoidal no comportarà cap problema, però tampoc cap descobriment. Al segon hi trobaran uns taulons que, convenientment llimats i repintats, podran servir com a lleixes o parapets multiús. En Berto s'hi quedarà de guàrdia, a disgust, però assumint plenament el resultat de la votació sumària que el designarà com a tal amb l'incontestable resultat de tres a un. Al tercer megacontenedor començarà la discòrdia, ja que hi trobaran un televisor d'unes catorze polzades pel cap baix, i estaran procedint a retirar-lo just en el moment en què sentiran una veu d'aiguardent preguntant «Què cony foteu aquí» i es giraran i veuran que correspondrà a un personatge alt i prim, de galtes xuclades, pantalons i jersei coll-alt grisos i estrets, botes rebentagossos i escuradents penjant dels llavis primos, indijoe de dalt a baix, que els explicarà que aquell és *el seu* contenidor, i després sentiran una altra veu encara més d'aiguardent, provinent de la foscor de darrere del primer indijoe, fent-li costat, i l'Ymbert anirà a dir alguna cosa, però els dos indijoes s'enfilaran en un moment dalt del megacontenedor, i tindran l'alè podrit i els ulls punxeguts, i les seves mans es mouran ràpides, i de seguida una furgoneta atrotinada amb més còmplices s'aturarà al seu costat, i l'Horaci, en Max i l'Ymbert comentaran en mode tartamudeig que tenen un assumpte pendent en un altre lloc, cosa que no serà pas del tot mentida.

Aniran a trobar en Berto, i el trobaran, però no pas els taulells multiús, perquè els de la furgoneta ja en vindran, i en Berto encara estarà espantat però els altres tres no ho tindran en compte i decidiran, sense votació ni demora, tornar a Villa Barrochio però fent una mica de volta, perquè el safari encara no s'haurà acabat, tot i que vigilaran molt per si arriba la furgoneta, i veuran dos vellets en un megacontenedor mirant de carregar una calaixera de fòrmica blanca, bruta com cul de mona caputxina, i s'abaixaran bé les gorres i els diran que aquell és *el seu* contenidor, i els vellets se n'aniran de seguida sense protesta oral però si les mirades matessin, i agafaran entre tots quatre la calaixera, que pesarà aprox. un quintar, i se l'enduran a Villa Barrochio, i la col·locaran justament en l'últim racó que acaba de pintar l'Horaci, i durant un temps l'Ymbert repetirà i repetirà i tornarà a repetir que la teli feia almenys quaranta polzades i que els de la veu d'aiguarent ho havien tingut massa fàcil, mecagondena, no trobeu?)

Flop, salta un tap probablement d'ampolla de cervesa, i després, flop, un altre. Potes de cadira llisquen amb estrèpit. Les gorgues cloquegen i en l'atmosfera no hi desentona l'alegria d'un eructe.

—Ja tinc ganes de celebrar la party iniciàtica —diu l'Horaci—. Donaria mitja paga setmanal per tenir la vil·la pintada i plena de cutiflinxs amb el gintònic a la mà esperant que els tiri les cartes i els endevini un futur prometedor.

(Gloc, gloc.)

—I entre el fum i la música i les converses reglamentàries, una rossanda amb ulls melangiosos, no exempts de passió i de vici, recolzada al marc de la porta esperant que li encengui el mai.

—Però si tu no fumes...

—De mais sí que en fumo. Agafo una espelma que trobo pel camí i sortim al jardinet i la lluna s'amaga i és com si ens coneguéssim de sempre.

—On ho he sentit, això? A part que, al jardinet, hi seré jo.
Però l'Horaci no l'escolta:

—I serà salvatge i tendra i cruel i generosa.

(Gloc, gloc.)

—La reconeixeré tan bon punt la vegi. Els ulls no enganyen.

—Parlant d'enganyar, ¿saps què m'han dit que fan les
ptitses de psicologia?

La llum de fluorescent i les veus entren barrejades a l'habitació per la finestra interior. La veu de l'Horaci és baixa i mòbil, s'arrossega, s'atura i salta de cop, com la d'un locutor nocturn. En Max té la veu forta i pletòrica, com de tuareg o capità de la marina mercant.

—Imaginem que un dia vas en un ascensor —comença en Max.

—No hi vaig mai, en ascensor.

—Bé, suposem-ho. Imagina't que un dia vas en ascensor amb una persona desconeguda, mirant a terra o als botons, i notes una sensació estranya, i alces els ulls, i veus que el desconegut et mira fixament...

—Mascle o femella?

—Tant és, suposem que és un mascle. Et mira fixament, no et treu els ulls de sobre, no parpelleja, no somriu. Només et mira. Saps què passa?

—Que és l'assassí de l'ascensor.

—No.

—Que és gai.

—No.

—Que és ximple.

—En obsolet.

—Doncs?

—Que és un estudiant de psicologia.

—No fotis.

—Ara imagina't que estàs assegut en un banc, en un parc, llegint el diari o un llibre, o estudiant detingudament les ana-

des i vingudes de les musaranyes. I se t'acosta algú i se t'asseu al costat. No al costat, pràcticament al cim teu...

—Mascle o femella?

—Tant és, una ptitsa no gaire agraciada, posem per cas. Al banc hi ha lloc de sobra, però ella s'asseu al teu costat, i la seva cuixa toca la teva. No fa res, mira endavant, o treu una madeixa i es posa a fer mitja, o a tirar veces als coloms. I tu t'apartes, però ella se't va acostant, mirant endavant i sense dir-te res, i tu et vols apartar però ja ets a la punta del banc. Saps què passa?

—Que estudia psicologia.

—Exacte. No et pots refiar de ningú que actui de manera estranya, perquè als aprenents de psicòleg els obliguen a experimentar amb la conducta de la gent. Fan treballs de camp a totes hores. Un dels seus experiments favorits és practicar amb les diferents distàncies: la distància formal, l'amistosa, l'amorosa. Se t'amorren, vaja. O de vegades és a l'inrevés. Resulta que ve la teva xicota...

—Ja saps que no en tinc.

—Ho sé, malxic, ho sé —la veu d'en Max combina el to resignat amb una crispació incipient—. És una suposició. Ve la teva xicota i es manté tota la tarda a dos pams de tu, i quan tu t'hi acostes, ella se separa.

—Horror de psicologia.

—Horror i horrouxou, perquè els molt bratxnis experimenten amb nosaltres com si fóssim conillets d'índies. Ells en diuen exercicis prosèmics. M'ho va explicar la Mariona, que és del ram, i ara ja no em fio ni de Bog.⁷

7. Els habitants de la Vila Barrochio utilitzen diferents argots. Una lectura atenta dels seus diàlegs en permet descobrir com a mínim de tres menes: un argot genèric, utilitzat habitualment en determinades capes socio-geogràfico-generacionals (*birra, hinyar, mais*), un de particular usat només per en Max (*Bog, bratxni, hourrouxou, ptitsa*) i un de circumscrit a la Vila Barrochio (*corróman, indijoe, sibemoll*). Generalment, el sentit

—¿Estàs insinuant que si a la garden party una pebeta em mira més estona del que és estrictament necessari vol dir que m'està confonent amb el huski de Pavlov?

—No necessàriament. Ja t'arreglaràs, però jo de tu em quedaria amb la copla.

(Gloc, gloc.)

Una cadira canvia de lloc, una nevera s'obre i es tanca, una veu de locutor repta per la finestra interior.

—S'han acabat les birres, o sigui que et toca pagar una ronda a Cal Cul que Camina.

—Ei, què dius. Si algú ha acabat abans de pintar, he sigut jo, però he començat amb el sostre perquè sóc solidari. O sigui que has de pitxar tu.

—El teu problema és que ets un mal perdedor. Demà et poliràs el sostre tu tot sol.

—I les ptitses, a quina hora et van dir que vindrien?

—A mi no em van dir res. Que no hi havies parlat tu?

—Jo? Però què dius...?

—Vinga, Max, saps perfectament que a mi no em fan ni puto cas.

—Doncs mira, l'un per l'altre... Si no els hem dit res, segur que no vénen.

(Gloc, gloc.)

—Saps què? No cal que esperem més. Què et sembla, ¿anem a fer unes pizzes o ens fotem uns tequis a la Taverna Mexicana?

—Em sembla que necessito halar alguna cosa sòlida.

—Fet. Sortim al carrer i Déu proveirà.

—Per si de cas m'enduré el fons comú.

d'aquestes paraules es pot deduir a partir del context. Tot i que la frontera entre els termes comprensibles i els que no ho són depèn de cada lector, he introduït notes explicatives a peu de pàgina en els casos que he trobat particularment abstrusos.

En Max entra a l'habitació i a les palpentos agafa la paperina amb les monedes. Mira els racons, com si a la penombra s'hi poguessin amagar dues noies titanlux —una de rossa amb samarreta vermella, i l'altra de morena amb samarreta groga— i surt. Se senten passos que s'allunyen, la porta del carrer que s'obre i es tanca. Si tornessin a entrar a l'habitació, descobririen una aranya que surt de la capsa de sabates i es passeja per terra, buscant en va paisatges familiars en una selva de diaris esqueixats.